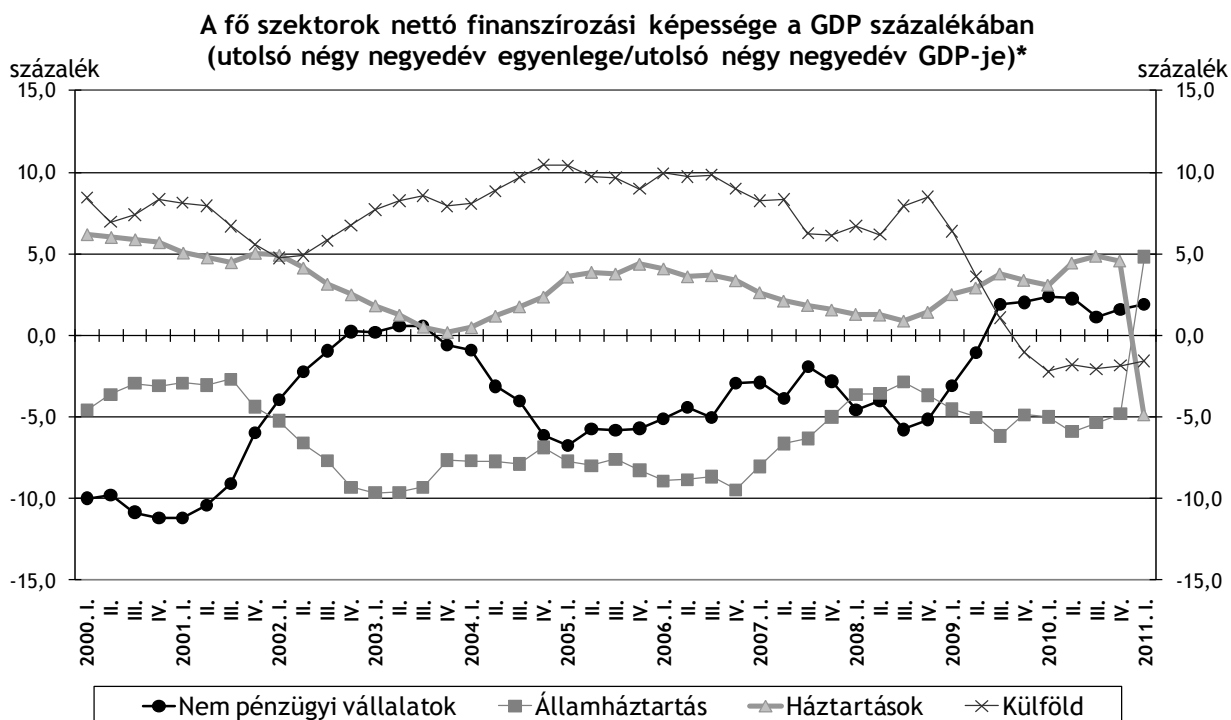

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nemzetgazdaság pénzügyi számláinak adatairól 2011. I. negyedév

Budapest, 2011. július 1. - A pénzügyi számlák adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2011 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 4,8 százalékát érte el. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP -4,9 százaléka volt az elmúlt egy évben. Az államháztartás nettó finanszírozási képességének jelentős emelkedése és a háztartások finanszírozási képességének jelentős csökkenése a 2011 első negyedévében elszámolt, a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti, a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőkeátvitel (az éves GDP 9,7 százaléka) következtében alakult ki.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a GDP 1,9 százalékát érte el a 2011 első negyedévével záruló egy évben. Összességében a nemzetgazdaság nettó finanszírozási képessége (a külföld nettó finanszírozási igénye) a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP 1,6 százalékát érte el az elmúlt egy évben.

*Megjegyzés: az áttekinthetőség érdekében a pénzügyi vállalatok és a háztartásokat segítő non-profit intézmények finanszírozási képességei - melyek értéke általában nulla közelében mozog - nem szerepelnek az ábrán. Az egyes negyedéveknél az adott negyedévvél záruló egy év egyenlegeinek összege szerepel ugyanezen időszak GDP-jének százalékában kifejezve.

2011 első negyedévével záruló elmúlt egy évben az államháztartás nettó finanszírozási képessége - amely tartalmazza a központi bankkal szemben az újrabefektetett jövedelem elszámolását is¹ - a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP 4,8 százalékát tette ki (1323 milliárd forint). A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőkeátvitel figyelembe

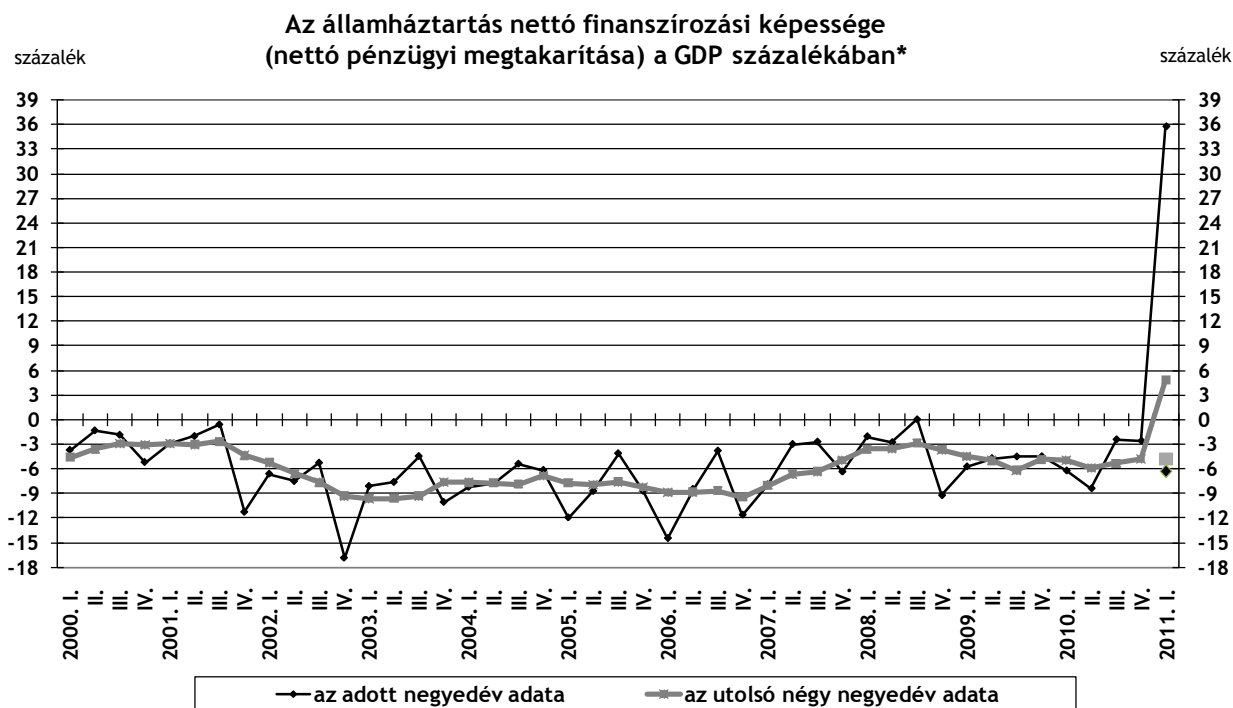
¹ Lásd erről a módszertani leírást a [Magyarország pénzügyi számlái 2008](#) című kiadvány 51. oldalán.

vétele nélkül az államháztartás nettó finanszírozási képessége az elmúlt egy évben a GDP -4,8 százaléka (-1327 milliárd forint) volt.

2011 első negyedévében az államháztartás nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP 35,7 százalékát érte el (2252 milliárd forint). A magánnyugdíj-pénztári kilépésekhez kapcsolódó tőke-transzfer elszámolása nélkül az első negyedéves finanszírozási képesség a negyedéves GDP -6,3 százaléka (-398 milliárd forint) volt.

Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2011 első negyedévének végén a GDP 81,9 százalékát tette ki (22458 milliárd forint). A bruttó adósságot az első negyedév végéig nem érintette a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfer, mivel a magánnyugdíj-pénztárak még nem utalták át az államháztartás számára a kilépők vagyonát, így még nem kezdődött el az állampapírok bevonása és más vagyonelemek értékesítése.

2011 első negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási képessége (2285 milliárd forint) elsősorban a magánnyugdíj-pénztárakkal szembeni egyéb követelések növekedését tükrözi. Emellett a központi kormányzat eszközei közül számottevően nőttek a központi banknál elhelyezett betétek és a hitelintézeteknek nyújtott hitelek, miközben jelentősen nőttek értékpapír tartozásai és csökkentek hiteltartozásai. A helyi önkormányzatok finanszírozási képessége (51 milliárd forint) elsősorban betéteik növekedésében tükröződött. A társadalombiztosítási alapok *finanszírozási igényüket* (85 milliárd forint) alapvetően a központi kormányzattól felvett hitellel fedezték.

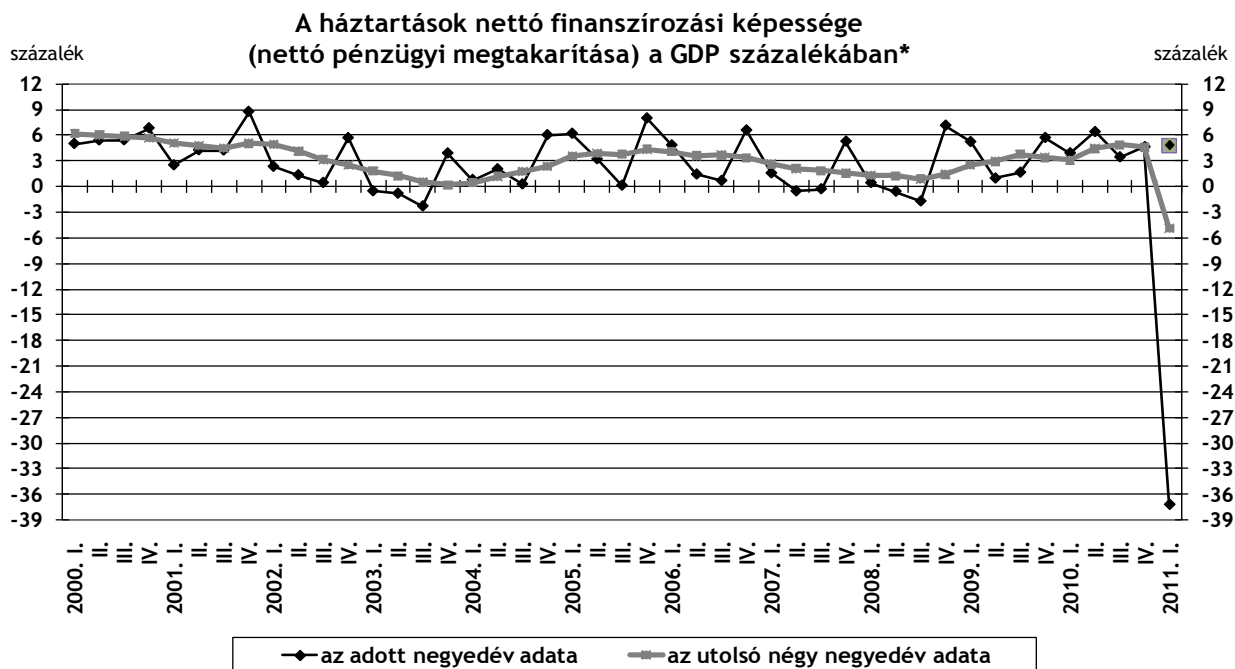

*Megjegyzés: 2011 első negyedévében különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel) és azt az utolsó négy negyedévre vonatkozó adatot (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják az államháztartás finanszírozási képességét.

A háztartások nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2011 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -4,9 százalékát érte el (-1339 milliárd forint). A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt az államháztartásnak fizetett tőke-transzfer nélkül számolt finanszírozási képesség az elmúlt egy évben a GDP 4,8 százaléka (1311 milliárd forint) volt.

Az első negyedévben a háztartások nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP -37,2 százaléka volt (-2348 milliárd forint). A magánnyugdíj-pénztári kilépésekhez kapcsolódó tőke-transzfer elszámolása nélkül az első negyedéves finanszírozási képesség a negyedéves GDP 4,8 százaléka (302 milliárd forint) volt.

2011 első negyedévében a háztartások pénzügyi eszközeinek esetében elsősorban a magánnyugdíj-pénztárakkal szembeni tartalékok csökkenése volt jelentős, a pénztárakból való kilépések miatt. Az eszközök esetében emellett számottevő volt a készpénz csökkenése, valamint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és az egyéb követelések növekedése. A kötelezettségek esetében a forinthitelek növekedése és a devizahiteleknek a forinthitelek növekedésénél nagyobb mértékű csökkenése volt jellemző, emellett jelentősen csökkentek az egyéb kötelezettségek.

*Megjegyzés: 2011 első negyedévében különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel) és azt az utolsó négy negyedévre vonatkozó adatot (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőketranszfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják a háztartások finanszírozási képességét.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2011 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 1,9 százalékára csökkent (528 milliárd forint). Az első negyedéves finanszírozási képesség a negyedéves GDP 2,2 százalékát érte el (136 milliárd forint). Az első negyedévben a nem pénzügyi vállalatok pénzügyi eszközeik közül elsősorban a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaikat, tulajdonosi részesedéseiket és az egyéb követeléseiket növelték, és betéteiket csökkentették. A kötelezettségek esetében a tulajdonosi tartozások növekedése és a hitelek csökkenése volt a meghatározó.

A külföld nettó *finanszírozási igénye* (a nemzetgazdaság finanszírozási képessége) 2011 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP 1,6 százalékát tette ki (427 milliárd forint). Az első negyedévben a külföld *finanszírozási igénye* a negyedéves GDP 1,0 százaléka volt (60 milliárd forint).

A külföldiek a pénzügyi eszközeik közül elsősorban betéteiket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaikat és tulajdonosi részesedéseiket növelték, valamint hiteleiket és egyéb követeléseiket csökkentették. A tartozások közül tranzakcióból eredően elsősorban hitelek és a tulajdonosi részesedések növekedtek, ugyanakkor a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok számottevően csökkentek.

Táblázatok

A nemzetgazdaság szektorainak negyedéves nettó finanszírozási képessége

milliárd forint

	2009.I.	2009.II.	2009.III.	2009.IV.	2010.I.	2010.II.	2010.III.	2010.IV.	2011.I.
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-67,2	374,1	290,9	-69,9	35,0	340,8	-5,3	57,1	135,6
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-100,7	206,2	-73,3	55,4	237,3	-12,6	20,7	-168,0	-0,8
Államháztartás (S.13)	-341,2	-307,6	-294,4	-323,5	-376,4	-561,3	-169,8	-197,5	2251,6
Háztartások (S.14)	308,9	60,9	105,7	407,7	234,3	425,1	236,6	346,6	-2347,6
Háztartásokat segítő nonprófit intézmények (S.15)	4,2	-7,1	2,9	5,8	-13,2	11,4	7,6	-9,9	6,0
Külföld (S.2)	184,4	-326,3	-30,5	-90,7	-133,0	-218,1	-105,5	-43,6	-60,1

A nettó finanszírozási képesség a GDP százalékában (az adott negyedéssel záruló négy negyedév adata az utolsó négy negyedév GDP-jének %-ában)

%

	2009.I.	2009.II.	2009.III.	2009.IV.	2010.I.	2010.II.	2010.III.	2010.IV.	2011.I.
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-3,1	-1,1	1,9	2,0	2,4	2,3	1,1	1,6	1,9
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-1,4	-0,6	-0,7	0,3	1,6	0,8	1,1	0,3	-0,6
Államháztartás (S.13)	-4,5	-5,0	-6,2	-4,9	-5,0	-5,9	-5,3	-4,8	4,8
Háztartások (S.14)	2,5	2,9	3,8	3,4	3,1	4,5	4,9	4,6	-4,9
Háztartásokat segítő nonprófit intézmények (S.15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Külföld (S.2)	6,4	3,6	1,1	-1,0	-2,2	-1,8	-2,0	-1,8	-1,6

Módszertani megjegyzések

1. A magánnyugdíj-pénztárakból kilépők magánnyugdíj-pénztári tagsága 2011. március elsején szűnt meg a vonatkozó jogszabály szerint, ezért a pénzügyi számlák 2011 első negyedévében számolják el a kilépéssel kapcsolatos tranzakciókat. A statisztikai elszámolásokban a magánnyugdíj-pénztárakból kilépők nyugdíjpénztári követeléseinek reálhozam és tagdíj-kiegészítés feletti része (becsléseink szerint 2650 milliárd forint, az éves GDP 9,7 százaléka) tőketranszferként került át a központi kormányzathoz 2011. március elsején, a háztartások nyugdíjpénztárakkal szembeni követelése (a biztosítástechnikai díjtartalék instrumentumon) ennyivel csökkent, az állam követelése a nyugdíjpénztárakkal szemben (az egyéb követelések/tartozások instrumentumon) ennyivel nőtt. A 2650 milliárd forint 2011 első negyedévében csökkenti a háztartások, és növeli az államháztartás finanszírozási képességét. A magánnyugdíj-pénztárakból kilépők nyugdíjpénztári követelése a reálhozam és a tagdíj-kiegészítés összegével (becsléseink szerint - az előzetes pénzügyi számlákban szereplő adatnál valamivel nagyobb mértékben - 260 milliárd forinttal) csökkentek a biztosítástechnikai tartalékok instrumentumon, és ennyivel nőttek a háztartások nyugdíjpénztárakkal szembeni egyéb követelése. Ez a 260 milliárd forint nincs hatással a szektorok finanszírozási képességére, csak a háztartások és a pénztárak pénzügyi kapcsolatainak szerkezetére. A tőketranszfer nagyságára és a reálhozam és tagdíj-kiegészítés összegére vonatkozó adatok a későbbi pontosabb információk alapján visszamenőlegesen változhatnak.

2. A Központi Statisztikai Hivatallal egyeztetve a társasági nyereségadóval kapcsolatos, az első negyedévre vonatkozó tranzakciók és állományok elszámolása változott a pénzügyi számlákban az előzetes adatokhoz képest. Ennek következtében az előzetes adathoz képest 21 milliárd forinttal csökkent az államháztartás finanszírozási képessége.

3. Értékpapír visszavásárlási (repó) és értékpapír-kölcsönzési ügyletek elszámolása 2011-től

A jelen publikációban, 2011-től kezdődően, a nemzetközi statisztikai módszertani előírásoknak megfelelően mutatjuk be a nem rezidensekkel kapcsolatos értékpapír visszavásárlási (repó) és értékpapír kölcsönzési ügyletek hatását. Az értékpapír mozgással járó repó típusú ügyletek eddig alapvetően a hazai számviteli és értékpapír-nyilvántartásoknak megfelelően - értékpapír adásvétel formájában és nem értékpapír fedezete mellett nyújtott kölcsönként - jelentek meg a statisztikáinkban, ami nem volt összhangban a statisztikai módszertani szabványokkal. (Kivételt képez az MNB és az államháztartás, ahol az értékpapír-visszavásárlási ügyletek kezelése a statisztikáinkban az eddigiekben is a módszertani előírások szerint történt.)

A rezidensek és a nem rezidensek közötti, értékpapír mozgással járó repó típusú ügyletek értékpapíradatai az értékpapír-statisztikában - és ennek megfelelően a fizetési mérlegben és a pénzügyi számlákban is - tulajdonosváltásként (adásvételként) jelentek meg. Ezek az ügyletek a korábbi időszakban nem értek el jelentős nagyságrendet, összesített állományuk 2010 végén 15 milliárd forint volt. 2011 első negyedévében azonban jelentős összegűvé váltak a nem rezidensekkel kötött

értékpapír-visszavásárlási ügyletek, ez indokolta az elszámolási módszer változtatását. Az értékpapír adatok új statisztikai módszertan szerinti kezelése a fizetésimérleg-statisztikában és a pénzügyi számlákban kimutatott záró állományt 209 milliárd forinttal csökkentette március végére vonatkozóan az értékpapír-statisztikában szereplő állományokhoz képest.

A nem rezidensekkel kapcsolatos, 2011 előtti időszakra visszavezetett repó korrekciók a fizetési mérlegben és a pénzügyi számlákban, valamint a rezidens szektorok közötti ügyletek korrigált adatai az értékpapír-statisztikában, a monetáris statisztikában és a pénzügyi számlákban 2011 őszén jelennek majd meg az adatközlésekben.

Eltérés az értékpapír-statisztikában kimutatott adatoktól (milliárd forint)
(pénzügyi számla adatok - értékpapír-statisztikai adatok)

	Egyéb volumenváltozás (2011. januári nyitó állomány korrekciója)	Tranzakció (2011. I. negyedév)	Atértékelődés (árváltozás, árfolyamváltozás) (2011. I. negyedév)	Záró állomány 2011. március 31.
Külföldieknél lévő államkötvények, kincstárjegyek és MNB-kötvények	-15	-194	0	-209

4. A pénzügyi válság miatti ingadozások következtében a szezonális igazítás eredményei a szokásosnál több bizonytalanságot hordoznak.

Állami és önkormányzati tulajdonú nem pénzügyi nagyvállalatok főbb pénzügyi adatai

Ettől az adatközléstől kezdve, a pénzügyi számlák kiegészítő adataiként, a teljes körű pénzügyi számlák publikálásával egy időben jelenik meg az „Állami és önkormányzati tulajdonú nem pénzügyi nagyvállalatok főbb pénzügyi adatai” című adatközlés negyedévente, három hónapos átfutási idővel, a Magyar Nemzeti Bank honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, információk/Adatok, idősorok/XII. A nemzetgazdaság pénzügyi számlái menüpont alatt „A pénzügyi számlák háttéradatai” alpontban. Az adatok mellett módszertani leírás is megjelenik az adatok tartalmáról.

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A tájékoztató célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek a www.mnb.hu honlapon megtalálhatók.

Hivatkozások:

[Összefoglaló táblázatok](#)
[Idősorok](#)
[Grafikonok](#)
[Módszertani kézikönyv](#)

Elérhetőség: sajto@mnb.hu